

(Sách dành cho trẻ 6 – 12 tuổi)

Lời: Shambhavi • Tranh: Shad Afzal
Lê Ngọc dịch

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CHA GIÁO SƯ, MẸ KHIẾM THÍNH

Vào ngày 3 tháng 3 năm 1847, cậu bé Alexander Graham Bell cất tiếng khóc chào đời tại Edinburgh, Scotland và được cha mẹ trìu mến gọi bằng cái tên Alex.

Gia đình Alex được biết đến với truyền thống nghiên cứu, giảng dạy môn diễn thuyết và cách phát âm, chỉnh sửa giọng nói. Cha cậu, Alexander Melville Bell, là giáo sư diễn thuyết, chuyên giảng về phương pháp dạy người câm, điếc tại Đại học Edinburgh. Mẹ cậu, Eliza Grace Symonds Bell, bị khiếm thính nhưng lại là một nghệ sĩ dương cầm tài năng.

Alex thương mẹ vô cùng và điều này đã luôn thôi thúc cậu phải tìm ra phương thức chữa bệnh cho mẹ. Thành quả sau những nỗ lực bền bỉ ấy chính là chiếc điện thoại – một trong những phát minh vĩ đại nhất thế kỷ XIX, làm thay đổi cả thế giới!

PHÁT MINH ĐẦU TIÊN NĂM 12 TUỔI

Khác với bạn bè đồng trang lứa, cậu bé Alex không đến trường mà được mẹ dạy học tại nhà đến tận năm 11 tuổi. Sau đó, cậu có một năm học trường tư và hai năm tại Trường Trung học Hoàng gia Edinburgh. Ở trường, thành tích học tập của Alex không mấy nổi bật, bù lại khả năng phát hiện và giải quyết vấn đề lại vô cùng hiếm thấy.

Năm 12 tuổi, Alex có phát minh đầu tiên. Ngày nọ, khi cùng bạn đến chơi tại một nhà máy xay xát, thấy cảnh nhiều người ngồi tách trấu khỏi hạt lúa mì bằng tay rất chậm và khó, cậu bé trầm ngâm: “Thật vất vả và tốn thời gian. Mình phải làm cái gì đó mới được!”

Nói là làm, về nhà, Alex mò mẫm nghiên cứu, cuối cùng cũng tạo ra được một chiếc máy với hệ thống mái chèo và đinh ốc vận hành tự động có thể tách vỏ trấu ra khỏi hạt lúa mì dễ dàng. Ai nấy đều vô cùng kinh ngạc trước tài năng của cậu.

LUÔN ĐƯỢC KHÍCH LỆ, KHÁT KHAO HỌC HỎI

Lúc nhỏ, cậu bé Alex luôn tò mò, say mê khám phá thế giới, nên từ sớm đã am hiểu về rất nhiều lĩnh vực. Lên 15 tuổi, Alex bỏ học tại quê nhà và chuyển đến London sống cùng bà nội. Một năm sau, Alex đến Học viện Weston House, Scotland để học tiếng Hy Lạp, La-tinh và còn đi dạy về diễn thuyết, âm nhạc để kiếm tiền. Thời gian này, cậu cũng bắt đầu mày mò thực hiện những nghiên cứu đầu tiên về “cơ chế truyền âm”.

“Ôi, cháu trai của bà thông minh thật đấy!” Những lời khen ngợi đầy tự hào của bà nội hay sự khích lệ dịu dàng từ người mẹ khiếm thính khiến Alex tràn đầy quyết tâm, luôn muốn học hỏi nhiều hơn, nhiều hơn nữa.

SAY MÊ NGHIÊN CỨU ĐỂ CHỮA BỆNH CHO MẸ

Vài năm sau đó, Alex chuyển trường liên tục. Đến đâu cậu cũng vừa dạy học vừa tranh thủ nâng cao kiến thức. Bận rộn như vậy, song cậu vẫn kiên trì nghiên cứu tiếp về “cơ chế truyền âm”, với hy vọng một ngày nào đó có thể chữa được bệnh cho mẹ mình.

Cũng trong giai đoạn này, Alex đã phát triển thành công một loại công nghệ có tên là “lời nói khả kiến”, giúp người khiếm thính học cách sử dụng môi, lưỡi và thanh quản để phát ra âm thanh dù họ không nghe được những gì mình nói.